

Kasvinsuojelun neuvottelukunta

Kokous: Kasvinsuojelun neuvottelukunnan kokous
Aika: 17.3.2021
Paikka: Teams-kokous
Osallistujat: Jern Tove (pj., MMM), Savonmäki Marja (MMM), Tornainen Tatu (MMM), Sahin Taina (MMM), Nikander Antero (MMM), Mäki-Valkama Tuula (Ruokavirasto), Tilli Kim (Ruokavirasto), Kallio-Mannila Kaija (Tukes), Suonpää Marja (Tukes), Jalli Marja (Luke), Hantula Jarkko (Luke), Poteri Marja (Luke), Pirhonen Minna (Helsingin Yliopisto), Peltonen Sari (ProAgria), Virtanen Mika (MTK), Skogster Hanna (Puutarhaliitto), Pousi Tomi (Puutarhaliitto), Raininko Mari (Kaste), Hynninen Eija-Leena (Tukes), Satu Rantala (Tukes), Nykyri Johanna (MMM), Arvilommi Päivi (siht. Tukes)

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen (9.30)

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.35 ja hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (9.40)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Kasvinsuojeluaineiden myyntimäärät 2019 ja hätäluvat 2020

Eija-Leena Hynninen piti esityksen myyntimääristä ja Tukesin myöntämistä hätäluvista (liite 1).

1_liite_Hynninen_Poikk
eusluvut_2020_ja_myyr

Hätälupia eli poikkeuslupia myönnettiin vuonna 2020 yhteensä 16 kappaletta. Eniten poikkeuslupia annettiin tuhoeläinaineille (8 kpl) sekä rikkakasviaineille 5 kpl, kasvitautiaineille 2 kpl ja kasvunsääteille 1 kpl. Liitteessä on tarkemmin eritelty valmisteet ja käyttökohteet, joille lupia myönnettiin. Tänä vuonna 2021 on jo ehditty myöntää poikkeusluvut 4 valmisteelle ja vireillä on muutama.

Tiedot kasvinsuojeluaineiden myyntimääristä kerätään luvanhaltijoilta. Vuoden 2019 myyntimäärät kerättiin vielä perinteisellä tavalla eli Excel-taulukoilla. Seuraavien vuosien myyntimäärät tullaan pyytämän jatkossa KemiDigin kautta. Määrätietojen ilmoittaminen perustuu säädöksiin; kasvinsuojeluaineasetukseen ja tilastoasetukseen ja vuosittain Eurostat julkaise eri EU-jäsenvaltioiden tiedot [omassa tietokannassaan](#).

Suomen tilastoja vinouttaa urean käyttö kasvinsuojeluaineena metsissä. Vuodesta 2015 lähtien urea on kuulunut Eurostatin tilastoissa ryhmään fungisidit ja bakteerisidit. Kun urean myynti lasketaan mukaan tilastoihin, fungisidien kokonaismyynti on ollut vuonna 2019 (tehoaine, kg) n. 2,8 milj. kg. Kun urean osuus vähennetään, niin fungisidien myynti on ollut vain 126 tuhatta kg.

Urean käyttö vuonna 2019 on ollut 99,9% metsäkäyttöön myytyjen tehoaineiden myynnistä. Maataloudessa puolestaan eniten käytetty kasvinsuojeluaine on ollut glyfosaatti. Sen osuus on 59% maatalous- ja puutarhakäytössä olevien tehoaineiden kokonaismäärästä. Yleisesti ottaen maataloudessa kasvinsuojeluaineiden käyttö on hieman lisääntynyt verrattuna vuoteen 2018 ja metsäpuolella käyttö on puolestaan hieman vähentynyt.

Keskusteluissa kävi ilmi, että urean käyttö seuraa hakkuiden määrää. Tänä vuonna hakkuiden määrän odotetaan olevan pienempi verrattuna edelliseen vuoteen. Tulossa on myös metsälain muutos ja mukaan tulossa urean käyttö turvemailla.

Urean kasvinsuojeluainestatusta on myös pohdittu; onko urea kasvinsuojeluaine vai ei, mutta ainakin tällä hetkellä komissio katsoo urean käytön juurikävän torjuntaan metsissä olevan kasvinsuojeluainekäyttöä.

Tukes on laatinut urean käytöstä selvityksen ja neuvottelukunta halusi tietää, onko raporttia tarjottu esimerkiksi komissiolle tai EFSAlle. Tällä hetkellä näin ei ole tehty. Urean tehoainearviointi on parhaillaan menossa ja tehoainearvioinnissa katsotaan aineen turvallisuus ympäristölle ja ihmisille, mutta käyttötarvetta tai vaihtoehtoja ei arvioida.

4. Ajankohtaisia asioita kasvinsuojeluaineista

Kaija Kallio-Mannila kertoi ajankohtaisista asioista Tukesissa (liite 2).

2_Kallio-Mannila_Ajan
kohtaista_Tukes.pdf

Hän nosti esille kaksi asiaa; pölyttäjärajoitusten kehittämisen sekä droonien käytön kasvinsuojelussa. Tukesissa on meneillään kehittämishanke pölyttäjien suojelemiseksi, koska on havaittu, että pölyttäjiä koskevat rajoitukset ovat epäyhteneväisiä, meillä on puutteelliset kriteerit rajoitusten asettamiselle sekä halutaan paremmin suojella pientareiden pölyttäjiä. Tavoite olisi saada pölyttäjiä suojeleva pölyttäjärajoitus, joka olisi myös toimiva käytännössä. Tukes on aloittamassa sidosryhmäkeskustelut, mukana Luke, ministeriöt, Mehiläishoitajien liitto ja Kaste. Neuvottelukunnassa tuotiin esille, että mukaan olisi hyvä kutsua myös viljelijöiden edustajat ja näin aiotaankin menetellä. Tarkoitus olisi saada tämä työ valmiiksi viimeistään syksyllä 2021.

Droonit katsotaan ilma-aluksiksi ja kasvinsuojeluaineiden levitys ilma-aluksilla on kielletty kestävän käytön puitteiden mukaisesti poikkeuksia lukuun ottamatta. Tukesiin on tullut paljon kyselyitä droonien käytöstä kasvinsuojelussa ja niitä on jopa markkinoitu kasvinsuojelukäyttöön. MMM on antanut rahoituksen hankkeelle vuonna 2020 ja hankkeen tavoitteena on tunnistaa tietoa aukot ja jatkotutkimustarpeet. Tukesin lisäksi hankkeeseen osallistuu Luke. Työpaja sidosryhmille järjestetään huhtikuussa ja raportin pitäisi valmistua toukokuussa 2021.

5. KemiDigi

Satu Rantala, joka toimii Tukesissa tällä hetkellä KemiDigin projektipäällikkönä, esitteli uuden kasvinsuojeluainerekisterin toimintoja. KemiDigi-projekti aloitettiin vuonna 2016. Se sai Sipilän hallitukselta 3 milj. euroa tuottavuusrahaa ja hankkeen tarkoituksena on saada kaikki kemikaalitieto yhteen paikkaan. Biosidi- ja kasvinsuojeluainerekisteri julkaistiin joulukuussa 2020. Rekisterissä on myös kemikaalituoterekisteri ja ainerekisteri (ECHA:n tietokanta).

Toimijat ilmoittavat käyttöturvallisuustiedotteet kemikaalituoterekisteriin, mutta kasvinsuojeluainerekisterin tiedot ovat yksinomaan viranomaisten täyttämää tietoa. Tällä hetkellä kasvinsuojeluainerekisteriin täydennetään valmisteista tietoja viljelykasveista, kasvintuhoojista ja käyttöpaikoista, ja kun tämä työ on saatu valmiiksi, tullaan julkaisemaan päivitetty rekisteri, jossa on laajemmat hakutoiminnot. Myös ruotsinkielinen kasvinsuojeluainerekisteri on tulossa. Se on tyypistetympi ja siinä näkyvät tarvittavat perustiedot, myyntipäällystekstien kohtalosta ei vielä ole varmuutta.

Tukes on jo välittänyt täsmätietoa sidosryhmille esim. ammattilehtien välityksellä ja tarkoitus on järjestää koulutusta esim. Teamsin välityksellä.

6. Katsaus Ruotsin kasvinsuojeluneuvoston (*Växtskyddsrådet*) toimintaan ja kehittämisehdotuksia KS-neuvottelukunnan toimintaan

Ruotsista otettiin yhteyttä viime syksynä ja kyseltiin halukkuutta osallistua *Växtskyddsrådetin* kokoukseen. Tove Jern ja Marja Savonmäki osallistuivat siihen (liite 3).

3_Jern_Savonmaki_Växtskyddsrådet_i_Sverig

Växtskyddsrådet'illa on laaja kokoonpano. Puheenjohtajana toimii Jordbruksverket. Neuvosto raportoi vuosittain ministeriöön (*Näringsdepartementet*). ja heillä on 3 milj. SEK budjetti, joka on paljon suurempi kuin mitä kasvinsuojelun neuvottelukunnalla Suomessa. Heidän tehtävänä on olla foorumi vuoropuhelulle ja tiedon vaihdolle. Heillä on paljon hankkeita, tekevät raportteja ja tiedottavat niistä.

Meidän oman neuvottelukuntamme toiminta on ollut pitkään samanlaista. Olisiko meillä mahdollisuuksia tehdä hankkeita, selvityksiä ja kehittää omaa toimintaamme?

Yksi kehittämistoimi voisi olla, että myös sidosryhmät osallistuisivat enemmän. Nykyään esitykset pääasiassa tulevat viranomaisilta.

Luken edustaja kertoi, että Kasvinsuojeluseuralla on 15.4. Kasvinsuojelun askelmerkit - tilaisuus. Kaikki tervetulleita. Seuran Teams-kutsua ollaan lähettämässä.

Ruokavirastosta kerrottiin, että selvityksiä ollut. Hannu Kukkonen aikoinaan esitti huolen kasvinterveysosaamisen ylläpitämistä sekä tutkimuksen ja neuvonnan tilasta (resurssikysymys). Ruokaviraston kasvinterveysyksikössä on koronahiljaisuuden jälkeen jatkettu pitämällä asiakasfoorumia/kasvinterveysfoorumia sektoreittain. Tämän viikon maanantaina foorumilla on avomaan puutarhasectori, koko ala mukana (ei Tukes). Ministeriö pyydetty mukaan. Tarkoitus on keskustella asiakkaiden kanssa ajankohtaisista asioista. Asiakkaita on kaikkiaan n. 6000 joten ihan kaikkien kanssa ei voida suoraan

keskustella vaan ryhmässä on mukana edustajat. Keskustelut koskevat esim. lainsäädännön ongelmia ja kasvinterveyden riskeihin liittyviä asioita. Mukana myös labrahenkilöstö.

Todettiin myös, että Ruotsissa on resursseja paljon enemmän kuin meillä ja mahdollisuus tehdä selvityksiä ja raportteja. KS-seura on tehnyt aloitteita. Lisäksi pohdittiin, miten pelloilta pöytään strategiaa toimeenpannaan, olisiko neuvottelukunnalla jotain roolia? Ehkä neuvottelukunnan budjetti ei anna myöten?

Puheenjohtaja totesi, että jätetään asiat mietintämyssyyn. Neuvottelukunnalla ei ole suurta budjettia, mutta jos joku hyvä selvitys olisi tiedossa rahaahan voisi hankkia?

7. Ajatuksia ja ehdotuksia kesäretkestä

Retki voitaisiin ehkä järjestää elokuussa. Ehdotuksia voi lähettää sihteereille, jos joku hyvä aihe tiedossa. Palataan tähän seuraavassa kokouksessa.

8. Muut asiat

Muita asioita ei käsitelty.

9. Seuraavat kokoukset

- 18.5. (Teams) klo 9-11
- 7.9. (Ruokavirasto/Teams?) klo 9-11
- 25.11. (MMM/Teams?) klo 9-11

Alustava neuvottelukunnan ohjelma vuodelle 2021 (liite 4):

4_KSNKn_paivitetty_o
hjelma_ja_kokousajat_

10. Kokouksen päättäminen (viimeistään klo 11.30)

Kokous päätettiin klo 11.35.